

Центральноукраїнський національний технічний університет
Економічний факультет
Кафедра «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Розробка стартапів в інноваційних кластерах
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Ольга В'юник
Профайл викладача (-ів)	https://scholar.google.com.ua/citations?user=ussVTgYAAAAJ&hl=ru
Контактний тел.	(095) 012-98-19
E-mail:	alionatkachuk2017@ukr.net
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua. Також консультації проводяться у режимі відеоконференцій Zoom, шляхом листування через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram у будь-який зручний для здобувачів вищої освіти час.

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна спрямована на отримання теоретичних і практичних знань у сфері розробки стартапів, що є особливо актуальним за сучасних умов розвитку цифрової економіки на інноваційних засадах. Вдала реалізація інноваційних ідей є запорукою прибуткової діяльності будь-якого суб'єкта господарювання, при цьому все більш поширеним на сьогодні виступає проектний підхід до організації взаємодії суб'єктів економічних відносин.

Під час виконання групових та індивідуальних завдань здобувачі вищої освіти підвищують рівень уміння працювати з різними інформаційними ресурсами, отримувати, обробляти, аналізувати, систематизувати інформацію, здійснюючи її критичну оцінку, формувати та презентувати власні інноваційні ідеї.

2. Мета і завдання курсу

Метою дисципліни «Розробка стартапів в інноваційних кластерах» є формування системи знань у галузі застосування сучасних методів, засобів та інструментів управління стартапами в умовах інноваційного кластерного розвитку економіки у здобувачів вищої освіти.

Завдання дисципліни «Розробка стартапів в інноваційних кластерах» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок щодо:

- розуміння сутності інноваційних кластерів та їх характеристик;
- визначення специфіки стартапів та їх життєвого циклу;
- уміння формувати власні інноваційні ідеї та оцінювати їх життєздатність;
- здійснення аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища стартап-проектів та налагодження взаємодії зі стейкхолдерами;
- здатності формувати та ефективно управляти командою стартап-проекту на різних етапах її розвитку;
- здатності формувати бізнес-модель та бізнес-план стартап-проекту, використовуючи маркетинговий підхід;
- пошуку джерел фінансування ідей стартапу та залучення інвесторів;
- ефективної презентації стартап-проекту.

3. Формат курсу

Викладання курсу передбачає традиційні лекційні та практичні заняття із застосуванням інтерактивних методів навчання, поєднуючи із індивідуальними (творчими) роботами та передбачає виконання завдань самостійної роботи, в тому числі командної.

Формат blended (змішаний).

4. Результати навчання

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

Здатність до критичного осмислення і застосування основних теорій, методів та принципів економіки та менеджменту для раціональної організації та управління у професійній сфері.

Програмні результати навчання:

Застосовувати основні теорії, методи та принципи соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач у професійній діяльності.

Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефаківцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.

Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

5. Обсяг курсу

Обсяг навчальної дисципліни	
Види занять	Загальна кількість годин
лекції	28
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	48

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТ

С. Форма підсумкового контролю – залік.

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2023- 2024	X	Будь-які спеціальності	X	Вибірковий (ВК)

7. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни підвищиться, якщо здобувач вищої освіти володіє знаннями з основ менеджменту та / або підприємницької діяльності.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з викладачем та підготовки (друку) індивідуальних завдань.

9. Політики курсу

Університет – це організація, яка суворо дотримується усіх вимог законодавства, стандартів і правил та очікує від здобувачів вищої освіти відповідної поваги і дотримання правових норм. Університет гарантує забезпечення рівних прав усім здобувачам вищої освіти незалежно від їхнього соціального статусу, статі, віку, національності, релігійних та інших уподобань і сподівається, що взаємовідносини між усіма учасниками освітнього процесу та іншими членами суспільства базуватимуться на взаємоповазі та загально визнаних принципах культури, моралі і етики.

Здобувач вищої освіти старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом (у т.ч. в онлайн-форматі), не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Для проходження дисципліни необхідно мати конспект і зошит практичних занять. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. У разі пропуску занять проводиться усна співбесіда по темі. Без особистої присутності здобувача підсумковий контроль не проводиться.

10. Навчально-методична карта дисципліни

Тиждень, ауд. год.	Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) / формат	Матеріали	Література, ресурси	Завдання	Вага оцінки, балів
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні засади розробки стартапів в інноваційних кластерах</i>						
Тиждень 1 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 1. Сутність та характеристика інноваційних кластерів. Поняття та ознаки інноваційних кластерів. Особливості функціонування інноваційних кластерів. Класифікація кластерів. Внутрішнє та зовнішнє середовище інноваційних кластерів. Фактори впливу. Моделі взаємодії та етапи діяльності учасників інноваційних кластерів. Зарубіжний досвід формування та розвитку інноваційних кластерів.	<i>Лекція / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [4-11]	Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів	1
Тиждень 2 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 1. Сутність та характеристика інноваційних кластерів. Поняття та ознаки інноваційних кластерів. Особливості функціонування інноваційних кластерів. Класифікація кластерів. Внутрішнє та зовнішнє середовище інноваційних кластерів. Фактори впливу. Моделі взаємодії та етапи діяльності учасників	<i>Практичне заняття / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [4-11]	Обговорення у групі, підготовка індивідуальної доповіді на тему: «Досвід формування та розвитку інноваційних кластерів у ХХХ (країні світу)»	2 10

	інноваційних кластерів. Зарубіжний досвід формування та розвитку інноваційних кластерів.					
Тиждень 2 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 2. Поняття та специфіка стартапів. Поняття стартапу. Життєвий цикл стартапу. Специфіка застосування проектного підходу при розробці стартапів. Типова інформаційна карта стартап-проекту.	<i>Лекція / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [12; 13]	Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів	1
Тиждень 3 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 3. Формування ідеї стартапу. Поняття інноваційного продукту для стартапу. Методи пошуку ідей для стартапів. Оцінка життєздатності ідеї стартапу. Модель 7 START: роль при розробці стартап-проекту.	<i>Лекція / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [13; 14]	Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів	1
Тиждень 4 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 2. Поняття та специфіка стартапів. Поняття стартапу. Життєвий цикл стартапу. Специфіка застосування проектного підходу при розробці стартапів. Типова інформаційна карта стартап-проекту. Тема 3. Формування ідеї стартапу. Поняття інноваційного продукту для стартапу. Методи пошуку ідей для стартапів. Оцінка життєздатності ідеї стартапу. Модель 7 START: роль при розробці стартап-проекту.	<i>Практичне заняття / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [12; 13; 14]	Обговорення у групі, робота у малих групах щодо пошуку ідеї для власного стартапу, заповнення інформаційної карти стартап-проекту, модель 7 START, підготовка індивідуальної доповіді на тему: «Успішний досвід стартапів в Україні і світі (на прикладі ХХХ)».	2 6 10

<p>Тиждень 4,5 / згідно розкладу (4 год.)</p>	<p>Тема 4. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища стартапу. Огляд методів аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища стартап-проектів. Метод SWOT-аналізу. Метод PEST-аналізу та інші методичні прийоми аналізу зовнішнього середовища. Аналіз ринку і конкуренції. Сегментування ринку та визначення цільової аудиторії. Побудова матриці стейкхолдерів стартап-проекту.</p>	<p><i>Лекція / Face to face</i></p>	<p>Презентація, методичні матеріали в системі Moodle</p>	<p>Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [15; 16; 17]</p>	<p>Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів</p>	<p>2</p>
<p>Тиждень 6 / згідно розкладу (2 год.)</p>	<p>Тема 4. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища стартапу. Огляд методів аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища стартап-проектів. Метод SWOT-аналізу. Метод PEST-аналізу та інші методичні прийоми аналізу зовнішнього середовища. Аналіз ринку і конкуренції. Сегментування ринку та визначення цільової аудиторії. Побудова матриці стейкхолдерів стартап-проекту.</p>	<p><i>Практичне заняття / Face to face</i></p>	<p>Презентація, методичні матеріали в системі Moodle</p>	<p>Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [15; 16; 17]</p>	<p>Обговорення у групі, робота у малих групах: використання методів SWOT-аналізу та PEST-аналізу, аналіз ринкового середовища, побудова матриці стейкхолдерів стартап-проекту.</p>	<p>2 6</p>
<p>Тиждень 6,7 / згідно розкладу (4 год.)</p>	<p>Тема 5. Формування та розвиток команди стартапу. Сутність командної роботи. Визначення ролей в команді. Етапи життєвого циклу команди.</p>	<p><i>Лекція / Face to face</i></p>	<p>Презентація, методичні матеріали в системі Moodle</p>	<p>Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [18; 19]</p>	<p>Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів</p>	<p>2</p>

	Напрями поліпшення командної роботи.					
Тиждень 8 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 5. Формування та розвиток команди стартапу. Сутність командної роботи. Визначення ролей в команді. Етапи життєвого циклу команди. Напрями поліпшення командної роботи.	<i>Практичне заняття / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [18; 19]	Обговорення у групі, тест на визначення ролей у команді (тест Белбіна) та презентування його результатів.	2 5
<i>Змістовий модуль 2. Практичний інструментарій реалізації стартапів</i>						
Тиждень 8 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 6. Формування бізнес-моделі стартапу. Поняття бізнес-моделі стартапу та її структура. Класифікація бізнес-моделей стартапів. Побудова канви бізнес-моделі стартапу.	<i>Лекція / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [12; 14]	Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів	1
Тиждень 9 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 7. Маркетингова діяльність стартап-компаній. Поняття маркетингової діяльності. Відмінності маркетингу стартапу. Методи аналізу конкурентів. Прийому просування продукції / послуг на ринку.	<i>Лекція / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [12; 14]	Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів	1
Тиждень 10 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 6. Формування бізнес-моделі стартапу. Поняття бізнес-моделі стартапу та її структура. Класифікація бізнес-моделей стартапів. Побудова канви бізнес-моделі стартапу. Тема 7. Маркетингова діяльність стартап-компаній.	<i>Практичне заняття / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [12; 14]	Обговорення у групі, робота у малих групах: аналіз основних конкурентів та визначення шляхів просування продукції / послуги на ринку	2

	<p>Поняття маркетингової діяльності. Відмінності маркетингу стартапу. Методи аналізу конкурентів. Прийому просування продукції / послуг на ринку.</p>				(відповідно до власної ідеї стартапу).	6
<p>Тиждень 10, 11 / згідно розкладу (4 год.)</p>	<p>Тема 8. Формування бізнес-плану стартапу. Поняття бізнес-плану. Структура бізнес-плану стартап-проекту. Складання організаційного, виробничого, збутового, фінансового планів. Інструментарій планування стартапу у часі.</p>	<p><i>Лекція / Face to face</i></p>	<p>Презентація, методичні матеріали в системі Moodle</p>	<p>Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [20; 21]</p>	<p>Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів</p>	2
<p>Тиждень 12 / згідно розкладу (2 год.)</p>	<p>Тема 8. Формування бізнес-плану стартапу. Поняття бізнес-плану. Структура бізнес-плану стартап-проекту. Складання організаційного, виробничого, збутового, фінансового планів. Інструментарій планування стартапу у часі: сіткові графіки та графіки Ганта.</p>	<p><i>Практичне заняття / Face to face</i></p>	<p>Презентація, методичні матеріали в системі Moodle</p>	<p>Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [20; 21]</p>	<p>Обговорення у групі, робота у малих групах: складання кошторису стартап-проекту та побудова (на вибір) сіткового графіка або графіка Ганта (відповідно до власної ідеї стартапу).</p>	2
<p>Тиждень 12, 13 / згідно розкладу (4 год.)</p>	<p>Тема 9. Фінансове забезпечення та пошук інвесторів для стартапу. Класифікація джерел фінансового забезпечення стартапу. Ефективний фандрейзинг. Поняття краудфандінгу. Ключові індикатори інвестиційної привабливості стартап-проекту.</p>	<p><i>Лекція / Face to face</i></p>	<p>Презентація, методичні матеріали в системі Moodle</p>	<p>Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [7; 12; 13]</p>	<p>Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів</p>	2

Тижень 14 / згідно розкладу (2 год.)	Тема 10. Презентація стартапу. Загальні рекомендації щодо підготовки презентацій. Структура презентації стартапу. Оформлення презентації стартапу та публічний виступ (оприлюднення).	<i>Лекція / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [22]	Написання конспекту, опрацювання теоретичних матеріалів	1
Тижень 14 / згідно розкладу (2 год.)	Презентація індивідуальних стартап-проектів.	<i>Практичне заняття / Face to face</i>	Презентація, методичні матеріали в системі Moodle	Основна: [1; 2; 3] Допоміжна: [22]	Презентація результатів роботи у малих групах упродовж семестру (відповідно до власної ідеї стартапу).	25

11. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<i>Загальна кількість балів, виділених для оцінки результатів під час одного рубіжного контролю, при семестровому підсумковому контролі у формі заліку складає 50 балів. Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою. Участь у дискусіях – 2 бали. Участь у роботі малих груп щодо виконання практичних завдань – 6 балів. Підготовка індивідуальної доповіді – 10 балів. Складання тесту – 5 балів. Виконання індивідуального / групового завдання (проєкту) та презентація його результатів – 25 балів</i>
Вимоги до письмової роботи	<i>Індивідуальна доповідь від 2 до 5 сторінок на запропоновану тему. Оформлюється у довільній формі. Оцінюється якість та оригінальність наведених здобувачем вищої освіти аргументів. Головна мета – це самостійне викладення здобувачем вищої освіти на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.</i>

	<p><i>Індивідуальне / групове завдання (проект) виконується у вигляді заповненої апікаційної форми стартап-проекту або презентації.</i></p> <p><i>Орієнтовна структура індивідуальних / групових завдань (проектів):</i> <i>назва та мета стартап-проекту, інформаційна карта стартап-проекту, модель 7 START, результати SWOT-аналізу та PEST-аналізу, матриця стейкхолдерів стартап-проекту, матриця розподілу ролей у команді, аналіз основних конкурентів, канали просування продукції / послуги на ринку, спрощений кошторис стартап-проекту, результати побудови сіткового графіка або графіка Ганта, резюме (анотація).</i></p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Усно складені усі теоретичні теми, конспект та індивідуальна робота.</i>

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	82-89	добре
C	74-81	добре
D	64-73	задовільно
E	60-63	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

12. Рекомендована література

Базова література

1. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальностей 151 – «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 152 – «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» / О.А. Гавриш, К.О. Бояринова, К.О. Копішинська. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 188 с.
2. Технології розробки стартапів: Навчальний посібник. За заг. ред. Подольчака Н.Ю., Шаповалової Т.В. Tech StartUp School Національного університету «Львівська політехніка». Київ, 2021. 128 с. URL: <https://ifsa.kiev.ua/vidannya/navchalnij-posbник-technolog-rozrobki-startapv.html>.
3. Менеджмент стартап проектів: підручник для студентів технічних спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти / О. А. Гавриш, В. В. Дергачова, М. О. Кравченко та ін.; Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2019. 337 с.

Допоміжна література

4. Левченко О.М., В'юник О.В. Механізми активізації зовнішньоекономічної діяльності інноваційно-інтегрованих структур. *Наукові праці Центральноукраїнського національного технічного університету: Економічні науки*. Кропивницький: ЦНТУ, 2020. Вип. 38. С. 152-162.
5. Левченко О.М., Ткачук О.В. Стратегічні аспекти розвитку інноваційно-інтегрованих структур в Україні: основні складові та сучасний інструментарій. *Наукові праці Центральноукраїнського національного технічного університету: Економічні науки*. Кропивницький: ЦНТУ, 2017. Вип. 32. С. 28-39.
6. Левченко О.М., Ткачук О.В., Царенко І.О. Інноваційно-інтегровані структури в сучасній економіці: їх класифікація. *Ефективна економіка*. 2017. №10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5791>.
7. Дмитерко М.О. Світовий досвід функціонування фінансового механізму кластерних утворень. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Електронне наукове фахове видання. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. Випуск 3. С. 706-711.

8. Буняк Н.М. Кластерна парадигма сучасного інноваційного розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. Вип. 25(1). С. 73-76.
9. Кудрявець Є.В. Системоутворювальні ядра міжнародних інноваційних кластерів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2020. Випуск 39.2020. С. 7-14.
10. Оніпко Т.А. Інноваційно-кластерний розвиток як чинник зростання конкурентоспроможності економічних систем. Дис. 08.00.01; ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», Полтава, 2019. 280 с.
11. Левченко О.М., Ткачук О.В. Методичні підходи до оцінювання інноваційного потенціалу регіонів в контексті формування інноваційно-інтегрованих структур. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки: зб. наук. пр.* Кропивницький: ЦНТУ, 2017. Вип. 31. С. 28-38.
12. Чернявська О.В., Гнипа-Черневецька Л.В., Ван Чжицеюнь. Стартап як об'єкт інвестиційного процесу: сутність та життєвий цикл існування. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2017. №5(84). С. 119-128.
13. Касьяненко В.О., Котенко Н.В. До питання забезпечення сталості фінансування стартапів впродовж життєвого циклу. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2019. №3. С. 117-123.
14. Баб'ячок Р.І., Кульчицький І.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні – проблеми, перешкоди і можливості. ГО «Агенція Європейських Інновацій» за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження». 2018. 28 с.
15. Що таке PEST-аналіз. Дія.Бізнес. URL: <https://business.dii.gov.ua/handbook/marketing/so-take-pest-analiz>.
16. Смачило В.В., Войтова Н.О. Визначення стейкхолдерів будівельного підприємства. *Молодий вчений*. 2018. №5.1 (57.1). С. 68-73.
17. Чепелюк М. І., Кушій С. С. Стратегії взаємодії компанії зі стейкхолдерами в забезпеченні сталого розвитку: глобальний аспект. *Бізнес Інформ*. 2020. №2. С. 460-465.
18. Марцінковська О. Сучасні підходи до управління командами в контексті реалізації проекту. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2016. №21. С. 102-108.

19. Іванов В., Іванова С. Урахування психотипів студентів при організації проектних груп. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. №8. С. 126-135.

20. Федорчак О.В. Класифікація методів розрахунку параметрів мережевих моделей. Управління проектами та розвиток виробництва: *Зб. наук. пр. Луганськ: вид-во СЛУ ім. В.Даля*. 2012. № 1 (41). С. 33-43.

21. Створюйте діаграми Ганта онлайн безкоштовно з Canva. URL: https://www.canva.com/uk_ua/grafiky/diahrama-hanta/.

22. Як зробити вдалу презентацію для інвесторів. Дія.Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/prodazi/ak-zrobiti-vdalu-prezentaciu-dla-investoriv>.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України.
2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державної служби статистики України.

14. Норми академічної етики

Студент повинен дотримуватися «Кодексу академічної доброчесності» (www.kntu.kr.ua/doc/dobro.pdf), який визначає цінності, якими керуються учасники університетської спільноти Центральноукраїнського національного технічного університету і встановлює етичні норми відносин в академічному середовищі.